

drugi? Od slovenskih delavcev, torej ponemčevanje in nič kakor to je vzrok tega zares smešnega vrta. To je torej njegov skrivni namen in še neki drugi, kaj ne g. Petschnigg? Sicer je pa zadnji čas, da se ustanovi za celo dolino katoliško-politično društvo. Ustanovitev je že bila sicer nameravana, pa se je vsled različnih vzrokov preprečila. Toda nemčurji in socijaldemokrati bodo k temu merodajne osebe prisilili. Da le ne bi bilo takrat prepozno! — Pred kratkim so obhajali naši »Heilheuler« odhodnico g. plem. Hopfgartner-ja, umirovljenega pomorskega kapitana. Gospod je bil naš nasprotnik, vodja »sulvereina«; naj mu bo pot lahka na njegovo novo bivališče na Dunaju. — Šoštanjski grad se je prodal za 42.000 neki družbi štirih gospodov iz Kostnice. Veleposestvo se bo razkosalo in prodalo, grad sam pa mislijo novi posestniki pripraviti kot letovišče tujim gostom. S temi tujimi, trdimi Nemci bo nam Slovencem veliko lažje shajati, ko z domačimi prenapetneži. — Šaleški volilci so vsi, skoraj brez izjeme, proti kandidaturi gosp. Hribarja. A želimo pa, da se kmalu objavi, kdo bo naš pravi kandidat. V tej zadevi želimo jasnosti, da se glasovi ne cepijo, da se nam ne bi tretji smejal.

Iz Kamnice pri Mariboru. (Predpustne burke) uganjati so hoteli nekateri delavci kamniški o priliki državnozborskih volitev dne 17. febr. Napovedali so bili svojo »komedijo« nedeljo poprej. Ko je prišla ura volitve smo že iz radovednosti drugi volilci se zbrali, da bi gledali najnovejše komedijante, ko bodo prvokrat nastopili. A prvi nastop se jim silno ponesreči. Propali so namreč popolnoma s svojim volilnim možiceljem in kakor s kropom poparjeni politični petelin, pobrali so se z volišča. Glavni voditelj, ime mu je »fajgelček«, je še enkrat zakikrikal, rekoč: »Črez šest let bo drugače«. Na to ga je nekdo zavrnil: »Črez šest let boš ti še tisto trohico pameti, ki je še zdaj imaš, popolnoma zgubil in boš zrel za norišnico«. — Slava vrlim volilcem, ki so polnoštevilno prišli volit in oddali svoje glasove vrlemu, zanesljivemu možu! Med tem, ko smo čakali na volitev posestnikov, navduševali smo se k složenemu delovanju za vero, dom in cesarja. Eden izmed kmetov je izrekel lepe besede: »Človek brez vere je ptica brez perut«. Tudi vrlega »Slov. Gospodarja«, ki že 30 let tako uspešno deluje za vero in milo slovensko domovino, smo se spominjali in rekli, da zasluži pohvalo, katero je lepo v pesem zli naš pesnik Gregorčič:

»Ti šege stare si ohranil,
Deduje jih po oči sin;
Le ti naš jezik si ohranil,
Da ni zatrl nam ga tujčin.«

Kakor je nekaj švedski kralj Gustav Adolf klical: »Vse z Bogom in z mojimi kmeti«, tako smo si tudi mi med seboj prijateljsko segli v roke, rekoč: »Vse z Bogom združeni z duhovniki, s pridnimi kmeti in poštenimi delavci!«

Iz Šmartina na Paki. (Volitve.) Dne 23. februarja so bile pri nas volitve volilnih mož. Udeležba je bila tolika, kakor nikdar poprej; prišlo je blizu dvesto mož skupaj. Socijalni demokratje, kojih je bilo z železniškimi delavci vred okoli sedemdeset, so vkljub strastni agitaciji ostali v manjšini, nekateri so jo celo popihali, ne da bi bili oddali svoj glas, ker so uvideli, da morajo propasti proti katol. stranki, katera je štela nad 120 dobro discipliniranih mož. Rudečkarji so sicer čakali še na popoldanšnjo volitev četrte kurije; a zopet ni bilo nobenega upanja na zmago. Toda zdaj, v toliki zadregi šine jim v glavo resilna misel — oni skličejo demokratični senat v Tonovo gostilno, in senat sklene, prvo volitev kot neveljavno ovreči. Glejte, da se vam posreči! Če se to zgodi, potem bomo že tja na spomlad vsi baje bogati. Toda brzo! Na Pozeli čakata že

dva vagona, polna denarjev, da se z njimi razdelijo socijalni demokratje, ako pri volitvi zmagajo. Na iste denarje je menda mislil njihov generalni advokat Jožef Fridolin Skaza, ko je delal, bržčas od senata pooblaščen, g. kaplanu podoknico. Mnogi izmed njih, ki so »rudeče« volili, pač niso vedeli, kaj so storili; a žalostno vendar, da verjamejo vsakemu prilizunu!

Od Sv. Lovrenca nad Mariborom. (Veselica.) Dne 21. febr. se je vršila v našem trgu veselica bralnega društva, katera se je prav dobro obnesla. Točka za točko precejšnega vsporeda se je dovrševala gladko, druga za drugo. Domačini, diletantje, so nas razveseljali z milim petjem in godbo. Vmes se je deklamovalo in govorilo. Glavna točka vsega vsporeda pa je bila gledališka predstava »Mož domu!« in tukaj moram priznati, da so rešili vsi igralci svoje vloge prav dobro. Posebno priznanje naj tukaj izrekam gospej Izabeli (gpdč. Brigita Ladinek), katera se je kretala tako živo in spretno, da je bilo pravo veselje, jo gledati. Hvala torej vsem so-trudnikom za vstrajno sodelovanje! Vivat, crescat et floreat kmečko bralno društvo pri Sv. Lovrencu nad Mariborom! — Žalosti me, da moram tukaj nekaj omeniti, česar bi nikdo ne pričakoval. Ovirati so nam namreč hoteli nekateri občani sosednje župnije vršitev naše veselice, in med njimi taki, ki so drugače vneti narodnjaki. A ni se jim posrečilo, marveč pokazali jim smo, da lahko mi sami tudi kaj priredimo v korist in veselje našega naroda. Mi smo mi, Šent-Lorčani! Vendar pa Bog ne daj, da bi se to nasprotje med slovenskimi sosedi še zanaprej razširjalo, temveč upam, da se bodo prepričali, da se moremo le v slogi braniti napadom naših sovražnikov.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetli cesar so se v ponedeljek zjutraj odpeljali v Št. Martin na južnem Francoskem, kjer ostanejo blizu tri tedne. Gotovo vsaj zdaj ni nobene nevarnosti, da bi se naša država zapletla v kako vojsko zaradi Krete. — Prih. ponedeljek priredijo dunajski krščanski delavci 15 shodov, da se pripravijo na volitev v V. kuriji, ki bode potem v torek.

Češko. Pragi se priklopi prej ko slej 13 predmestij ali predkrajev, ako se ti ne bodo preveč ustrašili večjih plačil. — Predsednik trgovinske zbornice je odstopil, ker mladočeška stranka hoče zopet kandidovati tajnika dr. Foršta. — Na več krajih so se pri prvotnih volitvah zedinili Čehi s socijalisti zoper Nemce.

Štajarsko. Nemskoliberalni veleposestniki so te dni izdali volilni oklic, v katerem hočejo liberalcem, nacionalcem in vladi ustreči. — V V. kuriji bodo vse štiri mandate dobili katoliški kandidati; toda le, ako bomo mi Slovenci edini.

Koroško. Slovenci kandidujejo v IV. skupini za Celovec-Velikovec stolnega školastika Lamberta Einspielerja, za Borovlje-Belak profesorja Martina Kovača, za Špital-Šmohor Janeza Peitlerja, v V. skupini bodo pa glasovali za dr. Odila Frankla. Daj Bog, da si vli bratje vsaj eden mandat priboré!

Kranjsko. Katoliška stranka bode pri državnih volitvah z vsemi šestimi kandidati zmagala. — V Ljubljani si nasprotujeta prejšnji poslanec Kušar in sodni svetovalec Vencajz, v gorenjskih mestih pa dr. Ferjančič in Anton Koblar. Nemci so sklenili, podpirati liberalne Slovence. Že spet skupaj!

Primorsko. Na Goriškem kandiduje v V. skupini dr. Gregorčič, v IV. in I. pa Alfred grof Coronini.

— Tržaški Slovenci so v nedeljo v okolici pri obli volitvah sijajno zmagali in sicer v vseh šestih okrajih. S tem so eden mandat pridobili. Slava zavednim volilcem in njih neutrudljivim voditeljem!

Dalmatinsko. Pri sedanjih državnih volitvah postopajo Hrvati in Srbi složno. Dozdaj so se Srbi kaj radi bratili z Italijani, s temi sovražniki Slovanov. Da, sloga jači, nesloga tlači!

Ogersko. Banffyjeva vlada hoče bojda odpraviti fideikomise, to je velike graščine, za katere država jamči, da se preveč ne obremené ali ne prodajo. — Banffy je v državnem zboru na interpelacijo Fr. Košuta izjavil, da evropskemu miru ne preti nikaka nevarnost zaradi Krete.

Vnanje države.

Rim. O obletnici kronanja so papežu častitali kardinali in škofje. Sv. oče so nato omenjali edinost sv. cerkve in nerazdružljivo zvezo kristijanov. — Papež so naročili nuncijem, naj se pri velevladstvih potegnejo za Krečane, nadškofo atenskemu pa so naročili, naj miri Grke.

Italijansko. Razun vernih katoličanov se vsi pripravljajo na državne volitve, najbolj framasoni. — V Afriki je umrl Ras Alula, srdit sovražnik Italijanov, glavni nasprotnik vsakemu zedinjenju med Etiopijo in Italijo.

Nemško. Ako vlada hoče, da bode v državnem zboru vsprejet proračun o pomorstvu, ne bode smela nasprotovati predlogoma gledé odprave zloglasnega zakona proti jezuitom in glede dovolitve poslaniških dijet. Nemški državni poslanci namreč ne dobijo nobene plače.

Bolgarsko. Srbski kralj Aleksander je prišel v Sredec obiskat kneza Ferdinanda. Na banketu na čast srbskemu kralju je bolgarski knez nazdravil bratstvu in edinosti Srbov in Bolgarov, povdarjujoč, da bodeta odslej Srbija in Bolgarija skupno postopali.

Črnogorsko. Vse je že pripravljeno, da skliče knez Nikita v šestih dneh 15 bataljonov vojakov ter jih pošlje na mejo, ako bode začelo po Albaniji hudo vreti.

Turško. Vlada je poslala proti grški meji 75 bataljonov. Samo ljubega denarja ni. — Zastopniki evropskih velevladstij sestavljajo pismo, v katerem bodo tirjali razne preosnove. Naj, sultan pa se jim v pest smeje, ker velevladstvi niso edine. — Vseh ustašev na Kreti je 12.000 mož, grški polkovnik Vassos pa ima na Kreti 4000 mož, ki so oni dan zavzeli mesto Kandano, kamor je bilo pribežalo 3000 Mohamedancev, in turško trdnjavo Slavros. Sicer pa je po vsem otoku še vedno krvav nered.

Grško. Kralj Jurij rajši odstopi, kakor da bi s Krete poklical svojo vojsko. — Oni dan je 39 krečanskih odposlancev prineslo kralju spomenico, v kateri krečanski Grki zahtevajo združenje Krete z Grško, sicer bodo pa nadaljevali boj, če bi velesile skušale drugače rešiti krečansko vprašanje. — Velesile so včeraj javile Grški, da se v šestih dne mora umakniti s Krete.

Špansko. Na Filipinskih otokih je bojda ustaja zadušena, ne pa še na Kubi, kamor v kratkem pošljejo zopet tri vojne ladje. — Znamenit je včerejšnji dan, ko je Mak Kinley, novi predsednik severoameriških Zedinjenih držav, nastopil svojo službo. Mak Kinley je namreč hud nasprotnik vseh Evropecev, posebno Špancev; Kuba je za te brzčas zgubljena.

Za poduk in kratek čas.

Kako se dela v Istri pri volitvah?

Čujte, dični bratje zelene slovenske Štajarske, osobito o jedni biser-zmagi v tužni Istri! Občina Barban je je tisti srečni kraj. Za letos se je izdalo geslo, da Slovani v Istri morajo dobiti tri državne poslance. Takisto grozno želijo i Italijani. Njihov bivši poslanec dr. Bartoli je izjavil v skupščini v Malem Lošnju že l. 1896., da Istra mora pred svetom veljati za čisto italijansko. A ne bodi len, nismo mi spali! Lepo, a pošteno smo organizovali svoj narod, da je bil pripravljen na vse.

Groza pa je nas spreletela, ko nanagloma zagledamo, kako njihove poturice in naši prodanci obletavajo z mnogim cvenkom vsa naša sela. A najhujše zlo še-le pride. Naš najspretnější in najdelavnejši agitator, v kojega smo vedno stavljali največje zaupanje, se pokumi z nasprotnikovim vodjem, dozna za skrivne njihove nakane in zaklade ter sprejme, ne mara za šalo, liste njihovih volilnih mož. Toda, glej ga spaka! Z velikim cvenkom podkupljen, kmalu res začne loviti naše može v svoje mreže. Pol dneva pred glasovanjem mi s strahom priteko javit, da smo i mi izgubljeni. Kaj mi izgubljeni, mi Barbanci, mi, ki smo že tolikokrat tako slavno zmagali.

Le brž nekaj v usta, a ti piši brzo prijatelju, voditelju, vi tecite javit na najhujše strani, celo noč po koncu! Hvala Bogu! Zasvetli nam zatega upanja žarek. Dojdejo drugi, vse se razjasni, določi, najhujše zlo je odstranjeno v kritičnem času. Naši zvesti sokoli, doznaveši za vse, joj, tu skoro zmencajo nesrečnega napolprodanca, agitatorja S. Ali delajmo! Že tri noči niso nekoji naši sokoli spali.

Na dan volitve ustanemo voditelji že ob starih, jeden hodi budit po selih, gre skupaj zvonit, zapali pred cerkvijo velik kres. Pornjanski prvak ima zbrano veliko armado, prvaki nižje vrste zbirajo ljudi, da ne bi kdo doma ostal, od sela do sela, od hiše do hiše. Na drugi strani od Marije Zdravljia že tudi gre krdele zvestih našincev. Pri cerkvi »Marija na Oranici« se po dogovoru združijo oni in najštevilnejši naši pravi sokoli iz Pornjane, ki so kakor voditelji drugim. Urnobesni živio ori po bregovih in dolinah, koder se pomikamo. Zdaj se oduševljeni bratimski zrokujejo in mnogi poljubimo. Črni prodanci so zvito kakor kače smuknuli že za ranega jutra v Barban.

A bodimo oprezni! Zato jedno krdele naprej v Barban gledat, kaj kujejo malopridne buče italijanske in »šarenjaške!« Ugledavši jih na velikih vratih Barbana, Italijani in italijanaši so kar prebledeli. Tako jim to sapo zapre, da so nehali glasovati.

Kaj je pak to, da drugih junakov tako dolgo ni? Šajinci se niso prodali, a Rakljanci so mnogi prodani, znamo. Udarimo pa mi na mesto, drugim v pogum. O to ti je poražena plakala Italija in vse njene podrepnice! Na to dospejo volilci iz Raklja. Kar obsuli so jih naši sokoli. Da niso v nastali stiski najmodrejši našincev in orožniki jih čuvali, kar pomandrali bi bili smutljivce Rakljance.

Konečno se prikažejo naši dični Šajinci s prvakom načelu. A kdo sta poleg njih ona dva gospoda? O to vam je jeden prvih, povsem poštenih, neomadeževanih agitatorjev naših, velezaslužni župnik Lavoslav Kirac, »naša perjanica«, in z njim ljubeznivi dr. Zuccon, namestnik priljubljenega nam poslanca dr. M. Laginja iz Pulja. Sedaj je bilo veselje na vrhuncu. Živeli, klicalo se je na vse pretege.

Za Boga milega, kaj je pa tam »pod ložo?« Najhujšega italijanskega agitatorja, našega prodanca J. Mirkovića Gaspića suvajo in proklinjajo od vseh strani.